

Op welke percelen laat ik een bodemscan nemen?

Wil je bij precisielandbouw meer doen dan enkel recht rijden of overlap vermijden, dan kom je tot het variabel bewerken van een perceel. Een eerste stap daarbij is het in kaart brengen van de variatie binnen het perceel. Vervolgens ga je ermee aan de slag door bijvoorbeeld over het volledige perceel variabel kalk of compost (of andere organische producten) toe te dienen. Daarnaast kan je ook proberen het perceel op te delen in zones met verschillend productiepotentieel om binnen deze zones gericht maatregelen te nemen.

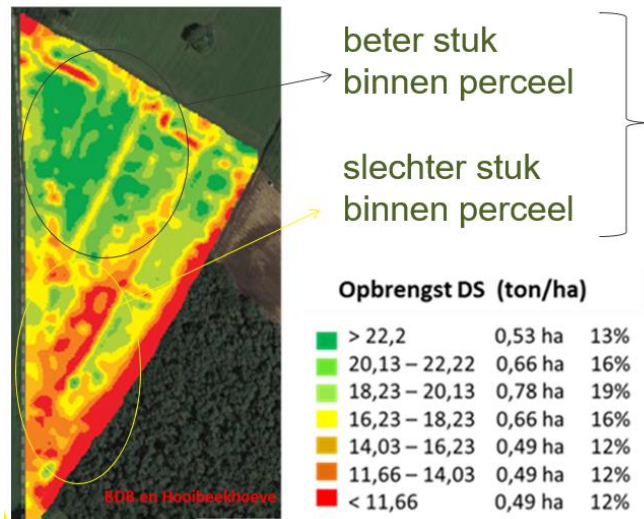
Het in kaart brengen van de variatie binnen een perceel kan op verschillende manieren: met satellietbeelden, drones, gewassensoren, opbrengstmetingen, bodemscans... In dit artikel komen voornamelijk de mogelijkheden van een bodemscan aan bod. Een type bodemscan waar we in Vlaanderen al veel ervaring mee hebben opgedaan is de Veris bodemscan. Deze brengt de zuurtegraad (pH-KCL), het organische koolstofgehalte, de hoogte (reliëf) en de elektrische geleidbaarheid (EC) van de bouwlaag en van de laag 0-90 cm in kaart. Vervolgens worden er adviezen geformuleerd die toelaten om plaats specifiek te werken aan de algemene bodemvruchtbaarheid, deze vormt namelijk de basis van het perceel. Zo krijg je een variabel bekalkingsadvies en een advies voor toediening van organisch materiaal. Aan de hand van een combinatie van de EC en het organische koolstofgehalte kunnen binnen het perceel vaak ook zones afgebakend worden met een verschillend productiepotentieel. Zo kan je variëren in plantdichtheid en bemesting, of andere teeltmaatregelen nemen.

Voordat je als landbouwer beslist een perceel te laten scannen met de Veris bodemscanner, is het nuttig om eens na te denken welke percelen hiervoor het meest in aanmerking komen. Op basis van bodemscans die de laatste jaren werden uitgevoerd, kunnen we enkele tips geven over welke percelen dit net zijn. Hierbij denken we aan:

- Percelen met opbrengstverschillen,
- Percelen met verschillen volgens de bodemkaart,
- Samengevoegde percelen,
- Percelen met verschillen zichtbaar op satellietbeelden.

Opbrengstverschillen

Als landbouwer ken je het perceel vaak het beste. Percelen waarvan je weet dat er binnen het perceel opbrengstverschillen bestaan zijn zeker interessant om een bodemscan te laten uitvoeren. Dit kunnen percelen zijn met gekende slechte en goede plekken, of percelen waar bij de oogst een machinale opbrengstmeting werd uitgevoerd zodat je als landbouwer beschikt over een gedetailleerde opbrengstkaart (zie Figuur 1). Met behulp van een bodemscan kunnen we op zoek gaan naar de oorzaak van deze verschillen en de zones duidelijker afbakenen. Vaak voorkomende oorzaken (voor opbrengstverschillen tussen de zones) zijn een niet-optimale zuurtegraad of een hogere of lagere hoeveelheid aan organisch materiaal. Ook verschillen in grondsoort en waterhuishouding kunnen een oorzaak zijn.

Figuur 1: Opbrengstkaart van een perceel hakselmaïs. Bron: BDB en Hooibeekhoeve

Bodemkaart

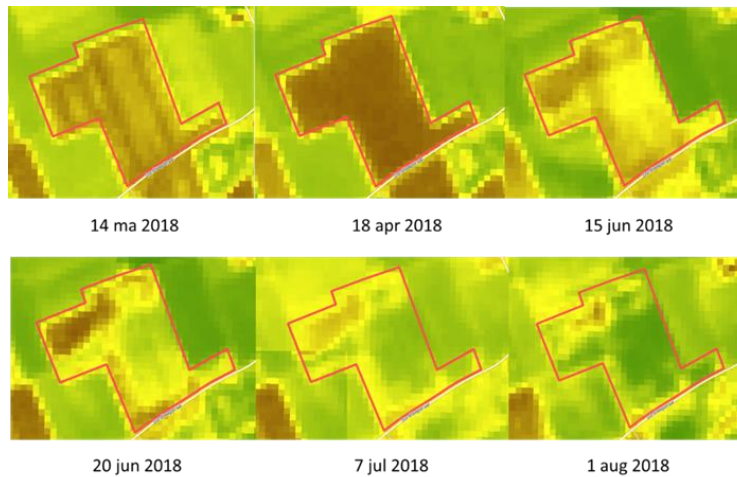
Iedere landbouwer kan online verschillende kaarten raadplegen van al zijn percelen, waaronder de bodemkaart. Deze bestaat voor heel België en geeft aan of er veel verschillen in de bodemopbouw en ondergrond van je perceel te vinden zijn. Is dit het geval, dan kunnen deze verschillen met behulp van de bodemscan in meer detail onderzocht worden. Verschillen in grondsoort zullen bij de bodemscan heel vaak aanleiding geven tot variaties in de EC en hebben een grote invloed op het vochtgehalte op die plaats van het perceel. Je kan de bodemkaart gratis bekijken via deze [website](#).

Samengevoegde percelen

Ook samengevoegde percelen vertonen heel vaak grote variaties. De verschillende deelpercelen kennen een heel andere voorgeschiedenis, wat bij een bodemscan meestal zorgt voor duidelijk afgebakende zones. Het is voor dergelijke percelen dan ook aangewezen de verschillende delen variabel te bekalken of meer organisch materiaal toe te dienen binnen zones die duidelijk armer zijn. Op die manier kan je het perceel omvormen tot een uniformer geheel.

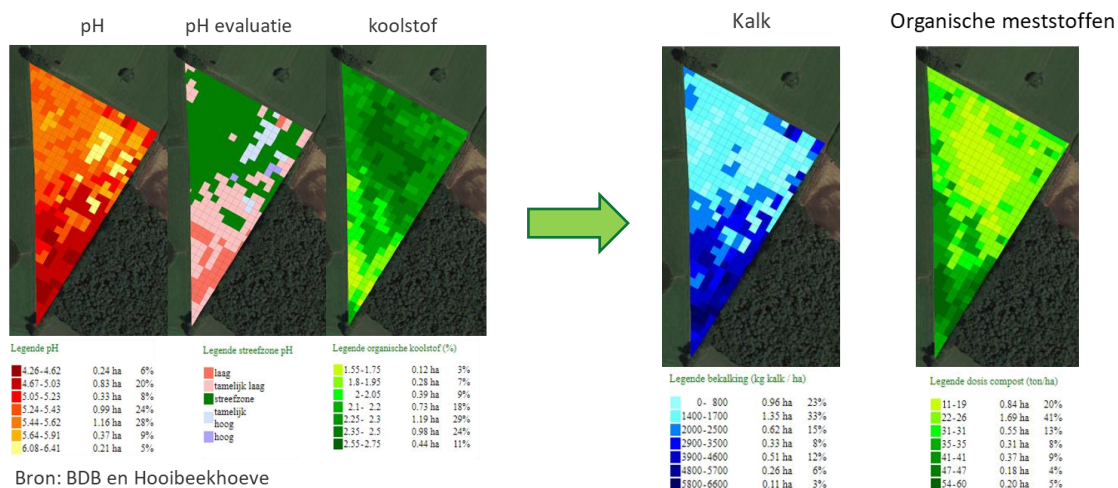
Satellietbeelden

Een andere manier om naar de gewastoestand binnen een perceel te kijken is via satellietbeelden. Een belangrijk voordeel van satellietbeelden is dat er ongeveer om de vijf dagen nieuwe actuele beelden beschikbaar zijn die je gratis kan bekijken. Bovendien is het heel nuttig om ook naar beelden van voorgaande jaren te kijken (Figuur 2). Zo kan je nagaan of de verschillen binnen een perceel zowel voorkomen in natte als droge jaren en bij verschillende gewassen. Wanneer er belangrijke verschillen aanwezig zijn, is een bodemscan aangewezen om de oorzaak ervan te achterhalen en nadien op basis van de bodemscan taakkaarten aan te maken om plaatsspecifieke toepassingen uit te voeren.

Figuur 2: Satellietbeelden van eenzelfde perceel op verschillende tijdstippen genomen.

Heb je enkele percelen met te verwachten variaties en wil je een Veris bodemscan laten uitvoeren, dan kan je contact opnemen met Vantage-Agrometius. In samenwerking met Bodemkundige Dienst van België worden de resultaten van deze bodemscan en de bodemstalen verwerkt tot een plaatsspecifiek advies en worden verschillende taakkaarten (Figuur 3) opgesteld. Het variabel bekalken is ook een maatregel die in aanmerking komt als pre-ecoregeling bij het departement Landbouw en Visserij.

Bron: BDB en Hooibeekhoeve

Figuur 3: Resultaten van de Verisbodemscan (links) en opgestelde taakkaarten (rechts).

Tijdstip bodemscan

De belangrijkste voorwaarde dat een bodemscan kan uitgevoerd worden is dat de scanner gekoppeld aan een tractor over het perceel kan rijden, bijgevolg wordt de scan uitgevoerd voor het planten/zaaien of na de oogst. Scannen na de oogst heeft als voordeel dat de adviezen voor het volgend seizoen tijdig klaar zijn en er ruimte is om te werken aan de bodemkwaliteit. Scannen op de stoppel gaat zeer goed indien deze niet kurkdroog is. De aanwezigheid van een vanggewas of groenbedekker later op het jaar vormt geen probleem voor het scannen.

Meer weten?

Zoek je meer informatie of je wil de mogelijkheden van een bodemscan bekijken? Neem dan zeker eens contact op. In september en later op het jaar organiseert B3W nog twee thematische

uitwisselingsmomenten waar deze techniek op het veld wordt getoond. Raadpleeg hiervoor zeker de [evenementenpagina](#) op ons digitaal platform. Voor meer informatie over werken aan de bodemkwaliteit van je perceel kan je dan weer terecht op ons [kennispunt](#). Zit je achteraf nog met vragen, neem dan zeker contact met ons op: davy.vandervelpen@b3w.vlaanderen.be

Auteur: Davy Vandervelpen – B3W